

χράζει πρὸς τὸν φεύγοντα καὶ ῥίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ θυσία ἐγένετο· ἡ κατάρα ἐλύθη! Πέραν ἔκει μέσω τοῦ διμιχλώδους πόντου φάνεται τὸ Στοιχειωμένο Καράβι βυθούμενον. Οἱ ναῦται τέλος εύρισκουσι τὴν γαλήνην τοῦ τάφου, ἢν τοσάκις μάτην ἐπεζήτησαν!... Τὰ νέφη φωτίζονται ὑπὸ φαντασιώδους αἴγλης καὶ ἐν μετεώρῳ αἱ σκιαὶ τοῦ λυτρωθέντος Όλλανδοῦ καὶ τῆς πιστῆς Νορβηγίδος ἀνέρχονται πρὸς τὸν οὐρανόν.

(“Ἐπεται τὸ τέλος.”)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

‘Αναμνήσεις

τῶν ἑορτῶν τῆς πεντακοσιετηρίδος

ΤΟΥ ΕΝ ΕΙΔΕΛΒΕΡΓΗΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

‘Αραγορεύσεις ἐπιτίμων διδακτόρων — ‘Υποδοχὴ ἐρ Καρλσρούη.

Ἡ τελευταία πρωΐνὴ τελετὴ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἀγ. Πνεύματος ἢν ἡ τῆς 5 Αὔγουστου, δρισθεῖσα διὰ τὴν ἀναγόρευσιν τῶν ἐπιτίμων διδακτόρων.

Τῇ 9 π. μ. συνηλθον οἱ κεκλημένοι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὡς καὶ κατὰ τὰς προηγουμένας ἡμέρας, μετὰ τὴν ἔλευσιν δὲ τοῦ ἡγεμόνος, ἀφοῦ ἐψάλη ὑπὸ τοῦ χοροῦ ἄσμα θρησκευτικόν, διὰ τιπρύτανις ἐποιήσατο σύντομον προσλαλίαν εἰσηγητικὴν τοῦ σκοποῦ τῆς τελετῆς. Μεθ' ὁ ἐδόθη ἀλληλοδιαδόχως ὁ λόγος εἰς τοὺς τέσσαρας κοσμήτορας τῶν σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ὃν ἔκαστος ἀνερχόμενος εἰς τὸ βῆμα ἀπηγγείλεν οὐ μόνον τὰ ὄνοματα τῶν ἐπιτίμων διδακτόρων, ἀλλὰ συγχρόνως ἔξεθηκε καὶ τοὺς λόγους δι' οὓς ἡ οἰκεία σχολὴ ἀπεφάσισε ν' ἀπονείμῃ τὸν τοῦ ἐπιτίμου διδάκτορος τίτλον. Ἐκ τῆς ἡγεμονικῆς οἰκογενείας ὁ μὲν Μέγας Δούξ ἀνηγορεύθη ἐπίτιμος Διδάκτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, διὰ τὴν δεξιότητα ἢν ἐπεδείξατο ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν ἐκκλησιαστικῶν τοῦ κράτους ὑποθέσεων, καὶ τὴν ἐπιτυχῆ ἔξομάλυνσιν τῶν διαφορῶν αἵτινες ὑφίσταντο μεταξὺ τῶν διαιρούντων τὴν χώραν θρησκευμάτων τῶν καθολικῶν καὶ διαμαρτυρομένων. Οἱ διάδοχος τοῦ ἡγεμονικοῦ θρόνου ἀνηγορεύθη ἐπίτιμος διδάκτωρ τῆς νομικῆς σχολῆς. Ἐν γένει δὲ παρατηροτέον διτὶ μετὰ πολλῆς φειδοῦς ἐγένετο ἡ ἀπονομὴ τοῦ ἐπιτίμου τούτου τίτλου εἰς πρόσωπα, ἢ διὰ τῶν ἀνακαλύψεων αὐτῶν προκαγγόντα τὴν ἐπιστήμην, ἢ ἔξοχον καὶ διαπρεπῆ κατέχοντα ἐν αὐτῇ θέσιν.

‘Απὸ τῆς προτεραίας διενεμήθησαν προσκλητήρια εἰς τοὺς φιλοξενουμένους, δι' ὧν ἐκαλοῦντο εἰς ἐσπερινὴν συναναστροφὴν παρὰ τῷ ἡγεμόνι ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τῆς Καρλσρούης. Ἡ συνέντευξις αὕτη δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῷ προγράμματι τῶν ἑορτῶν ἀναγεγραμμένη, παρενετέθη δὲ μεταξὺ αὐτῶν εἰς ἔνδειξιν ἰδιαιτέρας φιλοφροσύνης τοῦ ἡγεμόνος πρὸς τοὺς ἀπανταχόθεν πολύμως πυρρεύσαντας ξένους ὅπως μετάσχωσιν ἔθνικῆς ἑορτῆς. ‘Εκτακτος εἰδικὴ ἀμαξοστοιχία ἀναγωγήσασα ἐξ Εἰδελβέργης παρέλαβε τοὺς κεκλημένους καὶ μετὰ διώρων πορείαν μετέφερεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Βαδικοῦ κράτους τὴν Καρλσρούην. Ἡ υποδοχὴ τῶν προσκεκλημένων ἐγένετο ἐν προσγείω αἰθουσῇ τῶν ἀνακτόρων ἀναπεπταμένας ἔχοντη τὰς θύρας εἰς ὥραν κηπον ἔνθα ἐπαινίζεν ἡ μουσική. Παρὰ τὴν εἰσόδον τῆς αἰθουσῆς ιστάμενοι ὁ ἡγεμὼν καὶ ἡ ἡγεμονίς ἐδέχοντο εὐμενῶς τὰς προσρήτεις τῶν προσερχομένων, καὶ μετὰ πολλῆς ἀφελείας καὶ ἀξιοπρεπίας συνάματα ἀπηνθύνουν πρὸς ἔκαστον τὸν λόγον. Μετὰ τὴν δεξιώσιν ταύτην μετέβησαν πάντες εἰς τὰς ὑπερκειμένας αἰθουσας, ὅπου δεῖπνον ἐκλεκτὸν παρετέθη καὶ μετὰ τὸ πέρας αὐτοῦ οἱ ξενιζόμενοι κατῆλθον εἰς τὸν κηπον, ὅπως ἀκροατεῖσθαι τοῦ ὡδικοῦ θιάσου τῆς Καρλσρούης μέλψαντος διάφορα ἐκλεκτὰ ἄσματα. Κατὰ τὰ διαλείμματα αὐτῶν ἐφωτίζετο ὁ κηπος καὶ οἱ πίδακες τῶν ὑδάτων διὰ πολυχρόνων βεγγαλικῶν ἢ ἄλλων πυροτεχνημάτων, τερπνὸν παρέχοντες πρὸς ὅψιν θέαμα. Οὕτω δὲ ἐν μέσῳ παντοίων ἀπολαύσεων ἔληξεν ἡ εὐχάριστος αὕτη ἐσπερινὴ συναναστροφή, καὶ μετὰ τὸ τέλος αὕτης πάντες ἔσπευσαν ὅπως ἐπιβῶσι τῆς ἀμαξοστοιχίας, ἥτις ἐπανέφερεν αὐτοὺς εἰς Εἰδελβέργην.

‘Ιστορικὴ πομπὴ.—Συμπόσιον ἐρ τῇ στοᾷ.

‘Η δημοτελεστέρα τῶν ἑορτῶν ἡ μᾶλλον προσελκύσασα τὴν περιέργειαν οὐ μόνον τῶν κατοίκων τῆς πόλεως τῆς Εἰδελβέργης, ὡς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ παρεπιδημούντων, ἀλλὰ καὶ τῶν περιοίκων πόλεων, ἢν ἡ παρέλασις τῆς ιστορικῆς πομπῆς τῆς ἀπεικονίζουσης τὰ κυριώτερα ἐκ τῶν ιστορικῶν γεγονότων τῶν συνδεομένων μετὰ τῆς ιστορίας τοῦ Πανεπιστημίου ἢ τῆς πόλεως τῆς Εἰδελβέργης κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν πέντε ἑκατονταετηρίδων. Ἡ ἀπεικόνισις αὕτη ἐγένετο διὰ προσώπων ὑποδυθέντων τὸν ἴματισμὸν ἢ τὴν στολὴν, καὶ τὸν ὅπλισμόν, ἐκάστης τῶν ιστορικῶν ἐποχῶν, ἢ διὰ συμβολικῶν παραστάσεων. Τὸ σχέδιον ἐν γένει τῆς πομπῆς ταύτης διέγραψεν δὲν τῇ σχολῇ τῶν τεχνῶν τῆς Καρλσρούης καθηγητὴς Κάρολος Hoff, εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν λεπτομερειῶν αὐτοῦ συμμετέσχον διαπρεπῆ καθηγητὴς Schurth ὡς καὶ οἱ ζωγράφοι Kall-

morgen καὶ Borgmann ἐκ Καρλσρούης καὶ Fouliéλμος Trübner ἐκ Μονάχου. Τῇ 6 Αὐγούστου λίαν ἐνώρις ἐπλήσθησαν θεατῶν τὰ ἀνεγερθέντα καθ' ὅλας τὰς δόδοις δι' ὧν ἔμελλε γὰρ διέλθη ἡ πομπὴ ἔνδυσις τεωρεῖα, εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Μεγάλου Δουκὸς καὶ τῆς ἡγεμονίδος, δι' οὓς ἡγέρθη κομψὴ καὶ πολυτελῶς κεκοσμημένη σκιάς, ἥρξατο ἡ παρέλασις.

Ἡ πρώτη δμάς τῆς πομπῆς παρίστα τὴν ἔδρυσιν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ἐιδελβέργης ύπὸ 'Ρουπέρτου Α' (1386). Ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς ἔβαδίζον ἕφιπποι κήρυκες καὶ σαλπιγκταί, ὡν εἴποντο ἀμέσως πολυάριθμοι ἵπποι φέροντες τὴν πανοπλίαν αὐτῶν καὶ μετ' αὐτοὺς δι' Καρδινάλιος ἀντιπρόσωπος τοῦ Ποντίφηκος τῆς Ῥώμης, οὗ προηγοῦντο καὶ εἴποντο μοναχοί καὶ μοναχαὶ τοῦ τάγματος τῶν Καπουκίνων, τῶν Δομινικανῶν καὶ ἄλλων, ἡείκων τῆς Παναγίας, ἐπίσκοποι κτλ. μετ' αὐτοὺς δι' Καγκελάριος καὶ οἱ σύμβουλοι τοῦ ἡγεμόνος, εἰτα δὲ ὑπὸ πολυτελῆ κινητὴν σκιάδα δι' ἡγεμῶν Ρουπέρτος μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ ἀκολουθούμενος ὑπὸ εὐγενῶν, ἵπποτῶν καὶ τῆς αὐλεᾶς θεραπείας. Τὸν ἡγεμόνα ἡκολούθει ὅχημα φέρον γυναῖκα εὐειδῆ ἐπὶ ὑψηλοῦ καθημένην θρόνου καὶ εἰκονίζουσαν τὸ Πανεπιστήμιον. Παρὰ τὰς βαθμίδας τοῦ θρόνου ἐκάθηντο τέσσαρες ἄλλαι εἰκονίζουσαι τὴν εὐσέβειαν, τὴν δικαιοσύνην, τὴν σοφίαν καὶ τὴν ἀλήθειαν. Τοῦ ὄχήματος τοῦ Πανεπιστημίου προηγοῦντο φοιτηταὶ ὡς καὶ οἱ πρῶτοι καθηγηταί, εἴποντο δὲ αὐτοῦ ἄλλοι φοιτηταί.

Ἡ δευτέρα δμάς ἡ ἀμέσως ἐπομένη ἀπεικόνιζε τὴν θριαμβευτικὴν εἴσοδον Φρειδερίκου Α' τοῦ ἀπικληθέντος νικητοῦ μετὰ τὴν ἐν Seckenhein μάχην (1462). Ὁ Φρειδερίκος Α' δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Λουδοβίκου Γ' ἐκύβερνησε τὸ Παλατινάτον κατ' ἀρχὰς μὲν ὡς κηδεμῶν τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Φιλίππου, δὲ πατὴρ αὐτοῦ Λουδοβίκος Δ' ἀποβιώσας ἐν ἔτει 1449 ἐγκατέλιπεν ἐν ἡλικίᾳ δεκατριῶν μηνῶν. Ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἔνεκα τοῦ ἀπράγμονος βίου, δὲ διῆγεν δι' Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας Φρειδερίκος Γ' ἀλλεπάλληλοι ἐπιδρομαὶ καὶ δηγώσεις ἐγένοντο κατὰ τοῦ Παλατινάτου ὑπὸ τῶν γειτόνων αὐτοῦ Δουκῶν δι' Φρειδερίκος Α' ἀπεφάσισε πρὸς δικαλοτέραν διοίκησιν τοῦ κράτους, καὶ ἐρρωμενεστέραν ἀμυναν κατὰ τῶν πολεμίων, ν' ἀνακηρυχθῆ ἐκλέκτωρ ὑπὸ τὸν δρόν νὰ μὴ συνάψῃ γάμον μετὰ ισοτίμου συζύγου, ὃστε μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἡ ἡγεμονία νὰ περιέλθῃ εἰς τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ Φιλίππον. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπεδοκίμασε τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ Φρειδερίκου, ἀπεκήρυξεν αὐτὸν καὶ στρατὸν ἔξεπεμψεν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἐκλέκτορος τοῦ Βραγδεμβούργου Ἀλβέρτου Ἀχιλλέως μεθ' οὐ συνεμάχησαν οἱ δοῦκες Οὐλρίχος τῆς Βυρ-

τεμβέργης, Κάρολος τοῦ Βάδεν, καὶ δὲ ἐπίσκοπος τῆς Μαγουντίας. Ὁ Φρειδερίκος Α' ἐκστρατεύσας κατὰ τῶν εἰσβαλόντων ἔχθρῶν ἥρχτο νίκην ἐπιφανῆ ἐν Sechenhein αἰγματωτίσας τοὺς δοῦκας Οὐλρίχον, Κάρολον, καὶ τὸν ἐπίσκοπον Γεώργιον καὶ μόνον ἐπὶ πληρωμῇ ὑπερόγκων λύτρων ἀπελευθερώσας. Τοιουτοτρόπως δὲ ἀπήλλαξε τὸ Παλατινάτον τῶν ἔχθρων ἐπιδρομῶν καὶ ἀποκατέστησε τὴν εἰρήνην.

Ἐν τῇ παρελάσει τῆς ἴστορικῆς πομπῆς προηγοῦντο ἕφιπποι οἱ ἐκ τοῦ ἀγῶνος ἐπανακάμπτοντες ἵπποται οὓς ἡκολούθουν οἱ ἀστοὶ τῆς πόλεως, μεθ' οὓς εἴπετο αὐτὸς δι' Φρειδερίκος μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ Κλάρας Dettin, ἥτις συμφώνως πρὸς τὴν ὑπόσχεσιν ἦν ἐδωκεν ἦν ἐκ τῆς τάξεως τῶν πολιτῶν. Μετ' αὐτὴν δὲ ἔβαδίζον οἱ μαθηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ τρίτη δμάς ἀπεικόνιζε τὴν ἐποχὴν τοῦ ἐκλέκτορος Ὁθωνος Ἐρρίκου (1556-1559) καθ' ἦν ἡκμασαν τὰ γράμματα καὶ αἱ τέχναι. Ἀμέσως μετὰ τοὺς κήρυκας, τοὺς σημαίοφόρους καὶ τοὺς σαλπιγκτάς, ἐπετοῦ ἕφιππος δι' ἡγεμῶν Ἐρρίκος—“Οθων ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Σουσάνης ἐν πολυαρίθμῳ συνοδίᾳ εὐγενῶν ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων οἰκων τοῦ Παλατινάτου μετὰ τῶν συζύγων αὐτῶν. Ὁπισθεν αὐτῶν ἐσύρετο ὑπὸ τεσσάρων ἵππων μέγα πολυτελές ὅχημα παριστῶν τὸ Πανεπιστήμιον, τοῦ ὄχηματος προηγοῦντο βαδίζοντες δι' Μελάγχθων καὶ δι' καθηγητὴς Πέτρος Voquin, ἐπὶ τοῦ ὄχηματος προηγοῦντο βαδίζοντες δι' ὑπῆρχεν ἔδρα ἐφ' οὓς ἐκάθητο διδάσκων δι' καθηγητὴς τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων Ιάκωβος Μικύλλος, ἐναντὶ δὲ αὐτοῦ φοιτηταὶ ἀκρούμενοι, πέριξ καὶ κατόπισθεν τοῦ ὄχηματος ἔβαδίζον ἀστοὶ τῆς πόλεως Ἐιδελβέργης φέροντες τὸν ἴματισμὸν τῆς συγχρόνου ἐποχῆς. Μετὰ τὸ ὅχημα τοῦ Πανεπιστημίου ἐσύρετο ἔτερον ἀπεικονίζον τὴν ἀρχιτεκτονικήν, ἐφ' οὓς ἔβλεπε τις οἰκοδόμους, ξυλουργούς καὶ τεχνίτας.

Ἡ τετάρτη δμάς, ἀπεικόνιζε συμβολικῶς τοὺς εὐδαίμονας χρόνους τοῦ Παλατινάτου περὶ τὰ τέλη τῆς 16 ἐκατονταετήριδος. Τῆς πομπῆς προηγεῖτο θίασος μουσικῶν καὶ ἐφίππων σημαίοφόρων, ὡν εἴπετο σκιάς ἐξ ἀνθέων ὑφ' οὓς ἔβαδίζον εὐγενεῖς κυρίαι καὶ κύριοι τῶν χρόνων ἐκείνων, μετ' αὐτοὺς ἐσύρετο ὅχημα πολυτελῶς διεσκευασμένον, ἐφ' οὓς ἐκάθητο γυνὴ παριστῶσα τὴν Παλατίνην, μετ' αὐτὸς ἡκολούθει ἐπέρα ἀνθοστόλιστος σκηνή, ὑφ' οὓς ἔβαδίζον κόραι καὶ ἔφησοι ἀστῶν, εἴποντο δὲ ἐπέρα ὄχηματα φέροντα τὸν Βάκχον καὶ τὴν Δήμητρα περιστολούμένους ὑπὸ πεζοπορούντων Σιληνῶν καὶ τῆς ἀκολουθίας αὐτῶν, τὸ ὅχημα τῆς Ἀφροδίτης, καὶ τέλος ἀμαξία φέρουσα τὸ ὑπερμέγεθες τῆς Ἐιδελβέργης Οἰνοβαρέλιον.

Ἡ πέμπτη δμάς ἀπεικόνιζε τὴν εἴσοδον τοῦ

έκλεκτορος Φρειδερίκου Ε' μετά της συζύγου αύτού Έλισάβετ έξι Αγγλίας (1613) περιστοιχούμενους ύπό τῶν μεγιστάνων τοῦ κράτους, ιπποτῶν, φοιτητῶν καὶ καθηγητῶν.

Η ἔκτη διάστασις τῶν ἐποχὴν τοῦ τριακονταετοῦ πολέμου (1618—1648) ὡς καὶ τοῦ Αύρηλιανοῦ (1688—1697). ἡ δὲ ἔδρα τοῦ χρόνους τῆς ἡγεμονίας τοῦ Καρόλου Φιλίππου (1719—1742) καὶ τοῦ Καρόλου Θεοδώρου (1742—1799). Μεθ' οὓς εἴπετο ἡ παράστασις τῆς νεωτέρας ἐποχῆς ἀπὸ τῆς ἡγεμονίας τοῦ Φρειδερίκου Καρόλου (1803) τοῦ ἀναδιοργανώσαντος τὸ Πανεπιστήμιον. Ἐν τῇ ἀποτελούσῃ τὴν ἐποχὴν ταύτην διαδίκτοντα οἱ φοιτηταὶ ἐν στολῇ στρατιώτου ἐθελούτοι κατὰ τοὺς χρόνους τῶν πολέμων τῆς Γερμανίας ὑπὲρ ἀπελευθερώσεως ἀπὸ τῆς Ναπολεοντείου κατακτήσεως. Μετ' αὐτοὺς δὲ ἔδικτον οἱ φοιτηταὶ τῶν νεωτέρων χρόνων φέροντες τὰς πολυχρόνους ταινίας τὴν στολὴν καὶ τὰς σημαῖας τῶν διαφόρων ἐν Εἰδελβέργη σωματείων. Τέλος εἴποντο αἱ σημαῖαι καὶ τὰ σύμβολα τῆς νέας Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας.

Τὸ θέαμα τῆς ιστορικῆς πομπῆς διεδέχθη τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὸ ὑπὸ τῶν φοιτητῶν διοργανωθὲν συμπόσιον (Festcommers) ἐν τῇ παρὰ τὸν Νέκαρ μεγάλῃ αἰθούσῃ. Τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν διοργάνωσιν τῆς ἑορτῆς ταύτης ἔσχον οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων ἐν Εἰδελβέργη σωματείων, ἐνώσεων καὶ συλλόγων.

Ἐν τοῖς Γερμανικοῖς Πανεπιστημίοις καὶ ἰδίως τοῖς ἐν μικραῖς πόλεσιν εὑρισκομένοις ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς παρούσης ἐκατονταετηρίδος ἐπεκράτησε τὸ ἔθιμον τῆς κατατάξεως τῶν φοιτητῶν εἰς διάφορα σωματεῖα διακρινόμενα ἀπ' ἀλλήλων ἐκ τῆς προσωνυμίας αὐτῶν, ἐκ τῶν ἐμβλημάτων, ὡς καὶ ἐκ τῶν χρωμάτων τῶν ταινιῶν ἀξέφερουσιν τὰ μέλη.

Τὰ σωματεῖα ταῦτα παρήχθησαν ἐκ τῶν συλλόγων τῶν ἀποτελουμένων προγενεστέρως ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας παρὰ τῷ Πανεπιστημίῳ σπουδαζόντων φοιτητῶν (Landsmannschaften). Ἐκ τῶν τοιούτων συλλόγων τῶν συμπατριωτῶν προϊόντος τοῦ χρόνου ἐσχηματίσθησαν οἱ μυστικοὶ σύνδεσμοι εἰς ἀπόδιωξιν διαφόρων σκοπῶν ἀναλόγως τῶν περιστάσεων. Τοὺς συλλόγους τῶν συμπατριωτῶν καὶ τοὺς μυστικούς συνδέσμους ἀντικατέστησαν ἐν τοῖς γεωτέροις χρόνοις τὰ σωματεῖα τῶν φοιτητῶν, ἀτιναὶ ἐκ μὲν τῶν συλλόγων τῶν συμπατριωτῶν παρέδεχθησαν τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνώσεως τῶν ἐκ τῆς αὐτῆς χώρας καταγομένων, ἐκ δὲ τῶν μυστικῶν συλλόγων τὴν ἀρχὴν τῆς ἀλληλεγγύης καὶ ἀλληλοεοθείας μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ σωματείου. Ἡ δριστική τινος κατάταξις μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ σωματείου γίνεται δι' ἐκλογῆς αὐ-

τοῦ ὑπὸ τῶν προϋπαρχόντων μελῶν καὶ ἀφοῦ διποτερχόμενος ὑποστῆ τὴν νενομισμένην δοκιμασίαν. Οἱ ἔξι πιπολαῖς ἀντιλήψεως τῶν πραγμάτων σπεύδοντες εἰς κρίσεις δὲν δύνανται ἢ δισμενῆ νὰ ἔκφρωσι γνώμην κατὰ τοῦ βίου τῶν φοιτητῶν τῶν εἰς σωματεῖα ἀνηκόντων. Βεβαίως ἡ ἄκρατος ζυθοποσία, ἡ ξιφοσκία καὶ ἡ ξιφομαχία, αἱ συνεντεύξεις καὶ αἱ διασκέψεις περὶ τῶν ὑποθέσεων τοῦ σωματείου ἀπορροφῶσιν ὥρας ἵκανάς ἐκ τῶν πρὸς μελέτην πρωρισμένων, ἀλλ' ἀπέναντι τῶν ἀτοπημάτων αὐτῶν εἰς ἢ καὶ πάς μὴ ἐν σωματείῳ κατατεταγμένος φοιτητὴς δύναται νὰ ὑποπέσῃ ματαίως διπανῶν καὶ ἀφ' ἂ μὴ δεῖ τὸν χρόνον αὐτοῦ, ὃ ἐν τῷ σωματείῳ βίος παρέχει πλεῖστα πλεονεκτήματα ἐπισκιάζοντα τὰ ἐνδεχόμενα μειονεκτήματα αὐτοῦ. Οὐ νέος δὲ εἰς σωματείον τι κατατασσόμενος εύρισκεται ὑπὸ τὴν διηνεκῆ ἐπιθέψιν καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν προϊσταμένων αὐτοῦ, ἐθίζεται εἰς αὐτηρὸν πειθαρχίαν, διδάσκεται ν' ἀποφεύγῃ πᾶν δι' τοῦ δύναται νὰ προσκρούσῃ εἰς τὴν τιμὴν αὐτοῦ ἢ τὴν ὑπόληψιν τῶν συναδέλφων τοῦ μετὰ παρρησίας καὶ σταθερότητος νὰ ἐνεργῇ καὶ εἰς πᾶσαν νὰ ὑποβάλληται θυσίαν. Πάντα ταῦτα συντελοῦσιν διπας διαπλάσωσι τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸ φρόνημα τῶν νέων καὶ καταστήσωσιν αὐτοὺς πολίτας χρηστούς καὶ χρησίμους εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν σκοπῶν τῆς πολιτείας.

Κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς πεντακοσιετηρίδος προσεκλήθησαν διπας συμμετάσχωσιν αὐτῶν ἀπαντα τὰ παλαιὰ μέλη τῶν σωματείων (die alten Herren) καὶ προθύμως προσῆλθον. Τὸ κεκυφός ἡδη ὑπὸ τῷ βάρος τῶν χρόνων σῶμα, ἡ πολιὰ αὐτῶν κόμη, τὰ ὑψηλὰ ἐν τῇ πολιτείᾳ ἀξιώματα, δὲν παρεκάλυπται αὐτοὺς διπας μετὰ φαιδρότητος καὶ ἀγαλλιάσεως ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῶν γεωνικῶν χρόνων φέρωσι τὸ πηλίκιον καὶ τὰς ταινίας τοῦ σωματείου εἰς διαγήκον, διπας ἐν ἀφελείᾳ καὶ ζωηρότητι συνευθυμῶσι μετὰ τῶν νεαρῶν συνεταίρων τοῦ σωματείου. Ἡ τοιαύτη ἀγνήσεις τῶν ἡλικιών, ἡ ἐναρμονίας συνδυάζουσα τὸ παρελθόν πρὸς τὸ μέλλον, ἡ ἐκδηλοῦσσα τὸν βαθύν καὶ ἀμέριστον τεθαύμὸν τῶν νεωτέρων πρὸς τοὺς γέροντας, τὴν προσδοκίαν καὶ ἐδραίαν πεποίθησιν τῶν γερόντων πρὸς τοὺς νέους, ἥν ἐκ τῶν ὀρχιστέρων θεαμάτων τῶν ἔορτῶν.

Ἐν Εἰδελβέργη ὑφίστανται νῦν ἔτι πέντε σωματεῖα, τὸ τῶν Σουηδῶν, τῶν Βεστφαλῶν, τῶν Σαξιοδορούσων, τῶν Βαυαρῶν καὶ τῶν

Πρηνέων, τρεῖς δὲ συνεταιρισμοὶ φοιτητῶν, ἡ Ἀλλεμάνια, ἡ Φραγκόνια καὶ ἡ Τευτονία καὶ πολυάρθροι ἔχοις σύλλογοι.

Κατ' ἕτος ἐκλέγετοι ὑπὸ τῶν σωματείων, ὑπὸ τῶν ἐνώσεων, τῶν συλλόγων καὶ τῶν λοιπῶν φοιτητῶν τῶν μὴ συμπειλαμβανομένων ἐν αὐτοῖς ἐπιτροπὴ ὀκταμελής, ἥτις ἐκπροσωπεῖ τὸν σύλλογον τῶν φοιτητῶν, συγκοινωνεῖ μετὰ τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἀρχῶν καὶ κανονίζει τὰ τῆς συμμετοχῆς τῶν φοιτητῶν εἰς τὰς ἑορτὰς, καὶ ἔχοις πανηγύρεις. Τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα τῆς τοιαύτης ἐπιτροπῆς ὡς καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν φοιτητῶν ῥυθμίζονται ἐπὶ τῇ βάσει ἐγκεκριμένου καταστατικοῦ.

Ἐκτὸς τῶν ἀρχαίων μελῶν τῶν σωματείων καὶ συλλόγων παρίσταντο κατὰ τὴν πανηγυρικὴν εὐωχίαν δὲ Μέγας Δούξ, οἱ Ὑπουργοί, αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ, οἱ καθηγηταί, καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν πανεπιστημίων καὶ ἀκαδημιῶν. Τὸ μᾶλλον ἐνδιαφέρον τῆς εὐωχίας ἀπετέλουν αἱ διάφοροι προπόσεις, αἵτινες ἀλληλοδιαδόχως ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Δουκός, ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῆς ἐπιτροπῆς τῶν φοιτητῶν, ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως καὶ διαφόρων ἔχοις. Σπουδαὶ δὲ ἐφθινοὶ ἐκ ζύθου ἐγένοντο παιανίζουσις τῆς μουσικῆς ἐκλεκτὰ τεμάχια μέχρι βαθείας νυκτός.

Φωταγώγησις τοῦ ἀρχαίου ἀρακτόρου τῶν Ἐκλεκτόρων.

Τὸ ἀρχαῖον τῶν Ἐκλεκτόρων τοῦ Παλατινάτου ἀνάκτορον ἀφοῦ ὑπὸ τῶν Γάλλων κατεστράφη ἀποτελεῖ τὸ καλλιτεχνικώτερον ἀρχαιολογικὸν μνημεῖον τῆς Μεσαιωνικῆς τέχνης ἐν Γερμανίᾳ, συγχρόνως δὲ χρησιμεύει ὡς ἐμφανῆς διαμαρτύρησις τῶν Γερμανῶν κατὰ τῶν προσαπτομένων αὐτοῖς ὑπὸ τῶν Γάλλων μομφῶν διὰ τὰς καταστροφὰς ἃς ὑπέστησαν ἐπὶ τοῦ τελευταίου Γαλλογερμανικοῦ πολέμου. Δὲν γνωρίζομεν ἂν δὲ ισολογισμὸς μεταξὺ τῶν δύο ἔθνων δριτικῶς ἐκανονίσθη, ἢ ἂν ὑπάρχῃ ὑπόλοιπον εἰς χρέωσιν τοῦ ἐτέρου ἔξ αὐτῶν. Τὸ βέβαιον δῆμος εἶνε δτὶ τὰ ἐρείπια τοῦ μεγαλοπρεποῦς τούτου ἀνακτόρου καὶ ὡς ἐκ τῆς καλλιτεχνικῆς διακοσμήσεως αὐτοῦ καὶ ὡς ἐκ τῆς μαχευτικῆς θέσεως εἰς ἣν κείται διεγέρουσιν αἰσθημα λύπης εἰς τὸν θεατὴν διὰ τὴν καταστροφὴν τοιούτου μνημείου, τὴν δοιάν τὸν ἡδύνατο νὰ δικαιολογήσῃ ἢ ἀπαραίτητος ἀνάγκη πρὸς ἐπιδιώξιν στρατηγικοῦ τινὸς σκοποῦ.

Τὸν ἐπίλογον τῶν ἑορτῶν ἀπετέλεσεν ἡ φωταγώγησις τοῦ ἀνακτόρου τούτου τὴν ἐσπέραν τῆς 7 Αὐγούστου, ὑστάτης τῶν ἑορτῶν ἡμέρας. Διὰ βεγγαλικῶν πυρῶν καταλλήλως διατείμένων ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν τοίχων καὶ ὑπαύτων φωτιζόμενον διέλαμπεν ἐν μέσῳ τοῦ σκιεροῦ

φυλλώματος τοῦ περιβάλλοντος δάσους ἐν ὅλῃ τῇ καλλιτεχνικῇ αὐτοῦ κομψότητι καὶ μεγαλοπρεπείᾳ τὸ ἀρχαῖον τοῦτο ἀνάκτορον. Τὸ δὲ θέαμα τῆς ἑξαετίου ταύτης εἰκόνος συνεπλήρου ἡ ἀποψίς τῶν πεφωτισμένων ὄχθων τοῦ Νέκαρος καὶ ἡ πληθύς τῶν ἐπὶ τῶν ῥευμάτων αὐτοῦ ἡρέμα φερομένων ἀκατίων διὰ λυχνιῶν ποικίλων χρωμάτων περικοσμουμένων, ἐκ τῶν δοιάν εὔμολπα ἀντήχουν ἔσματα κατακηλοῦντα τὰς ἀκοάς.

Τοιουτορόπως ἐν φαιδρότητι καὶ εὐθυμίᾳ ἔληξαν αἱ ἀλληλοδιαδόχοι ἑορταὶ τῆς πεντακοσιετηρίδος τοῦ Πανεπιστημίου, δὲ βραχὺς οὐτος ἐπίλογος πέντε διλοκλήρων αἰώνων, δὲ ὀλιγόημερος σταθμὸς μεταξὺ τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ μέλλοντος.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ἡ ἀνθρωπότης ἀεὶ ἐπὶ τὰ πρόσω φερομένη εἰς τὴν ἀκανθώδη καὶ δύσβατον τῆς προόδου δὸν αἰσθάνεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν ἀνάγκην ὅπως ἐπισκοπήσῃ τὸ παρελθόν, ὅπως διαβλέψῃ εἰς τὸν δρίζοντα τοῦ μέλλοντος δόστις πρὸ τῶν ὄφθαλμῶν αὐτῆς διανοίγεται. Ἐκ τοῦ παρελθόντος ἀρύεται τὰ λυτιτέλεστατα διὰ τὸ μέλλον διδάγματα, τὴν δύναμιν καὶ ἐπιμονὴν πρὸς ἔξακολούθησιν τῆς πορείας αὐτῆς, καὶ δρίζει ἀκριβέστερον τὸ σημεῖον εἰς δὲ πρέπει ν' ἀτενίζῃ. Ἡ ἀνάγκη αὕτη οὐ μόνον εἰς τὸν ἀνθρωπὸν κατ' ἴδιαν ἐκδηλοῦται, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀπαντας τοὺς κοινωνικοὺς ὁργανισμοὺς, διὰ τῶν δοιάν δὲ ἀνθρωπος ἐν συμπράξει μετ' ἀλλων τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ προορισμοῦ καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῆς εὐημερίας αὐτοῦ ἐπιδιώκει; εἰς τὰ σωματεῖα, τοὺς συλλόγους, τὰ ἐπιστημονικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα καὶ εἰς τοὺς παραπλησίους συνεταιρισμούς.

Δίαν προσεχῶς τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον συμπληροῖ τὸ πρῶτον ἡμίσυ τῆς ἑκατονταετηρίδος ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ, καὶ παρασκευάζεται νὰ πανηγυρίσῃ τὴν πεντηκονταετηρίδα τοῦ ἐπιστημονικοῦ αὐτοῦ βίου. Ἡ ἑορτὴ αὕτη βεβαίως ἔσεται ἡ ἀφορμὴ ὅπως ἐκτυλιχθῇ ἡ εἰκὼν τοῦ παρελθόντος καὶ γείνῃ ἡ κρίσις περὶ αὐτοῦ καὶ ἡ πρόγνωσις περὶ τοῦ μέλλοντος. Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον ἐνομίσαμεν χρήσιμον τὴν δημοσίευσιν τῆς ιστορίας καὶ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ἐιδελβέργης, ὅπως δὲ ἀναγνώστης καθοδηγηθῇ ἀσφαλέστερον εἰς τὰς σκέψεις αὐτοῦ καὶ περὶ τοῦ παρελθόντος καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου, γινώσκων τὰ ἀλλαχοῦ συμβάντα, τὰς διαφόρους περιπετείας δι' ὧν διῆλθε τὸ ἀρχαιότατον τῶν ἐν Γερμανίᾳ Πανεπιστημίων, τὰς φάσεις ἃς ἔλαβεν ἐν αὐτῷ ἢ διασκαλία, τοὺς ἀλληλοδιαδόχους σκοπούς οὓς ἐπεδίωξε, καὶ

Ο ΧΑΛΚΕΥΣ

μετὰ πόσας ἐκαπονταετηρίδας ἀπὸ τῆς ιδρύσεως αὐτοῦ καὶ δρόιας περιπετείας ἀφίκετο τέλος εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀκμῆς, καθ' ὃ ἡδυνήθη νὰ ἔξυπηρετήσῃ τὴν καθόλου ἐπιστήμην καὶ διὰ τῆς συμβολῆς αὐτοῦ εἰς τὴν πρόσδον αὐτῆς νὰ συντελέσῃ. Ἰσως δὲ ἀναγνώστης εὕρῃ σημεῖα τινὰ συμπίπτοντα εἰς ἀμφότερα τὰ ιδρύματα ταῦτα. Οἱ ιδρυταὶ ἀμφοτέρων, κοινὴν ἔχουσι τὴν καταγωγὴν ἔλκοντες τὸ γένος ἐκ τοῦ αὐτοῦ Βαυαρικοῦ οἴκου τῶν Οὐίτελσβαχιδῶν. "Οπως δὲ ἀρχικὸς σκοπὸς τῆς συστάσεως τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ἐιδελβέργης ὑπῆρξεν ἵνα χρησιμεύῃ ὡς ὑψηλὴ σκοπιὰ τῆς θρησκείας, οὕτω καὶ τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον ιδρύθη ὅπως ἡ ἀκρόπολις τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Μὴ ἄρα γε δὲν συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου; Δὲν κατηχήθησαν ἐν αὐτῷ αἱ λεγεωνες τῶν διδασκάλων, τῶν ἱατρῶν, τῶν θεολόγων οἵτινες διεσπάρησαν ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἀνατολὴν, ἀδιαλείπτως εἰς τὴν ἀναζωπύρησιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος ἐργαζόμενοι; "Αν πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν ὀλόκληρος πεντηκονταετηρίς κατηναλώθη τὸ ἔργον δὲν εἶναι ἀνάξιον λόγου.

Καὶ ἐν τῷ διοργανισμῷ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου ἀνευρίσκομεν ἀναγεγραμμένας τὰς θεμελιώδεις ἀρχαὶ τῶν διοργανιστικῶν νόμων τῶν Γερμανικῶν Πανεπιστημίων, τῆς ἐλευθερίας τῆς διδασκαλίας, καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἀκρόσεως, αἵτινες τοσοῦτον τελεσφόρως ἐπέδρασαν εἰς τὴν πρόσδον τῶν Γερμανικῶν Πανεπιστημίων. οὐδεμία δὲ ἀμφιβολία ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν εἰς τὰ αὐτὰ θέλουσι φέρει αἵσια ἀποτελέσματα ὅταν ἀρθῶσι τὰ κωλύματα τῆς τελείας καὶ ἀκριβοῦς αὐτῶν ἐφαρμογῆς, ὅταν πεισθῶμεν ὅτι ἀντὶ νὰ ἐπιδιώκωμεν τὴν ἀσκοπὸν τροποποίησιν τῶν κειμένων νόμων ἀποφασίσωμεν νὰ ἐπιδοθῶμεν εἰς τὴν ἐπισταμένην μελέτην καὶ κατανόησιν αὐτῶν, καὶ τὴν πλήρη καὶ αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν ἐπιζητήσωμεν. "Η ἀπόφασις αὕτη παρέχει τὴν ἐπίδειξην τὸ Ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον κατὰ τὴν προσεχῆ πεντηκονταετηρίδα οὐ μόνον ἐν τῷ ἐθνικῷ ἀγῶνι ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ σταδίοδρομίᾳ ὑπέροχον θέλει καταλάβειν θέσιν.

K. N. ΚΩΣΤΗΣ.

"Ο πολυύμνητος Ὅδυσσεος εἶχεν ἀσθενῆ γρακτηρα, δὲν ἦτο ἥρως. Ο ἀληθής ἥρως δὲν διατάσσει νὰ τὸν προσδέσωσιν ἐπὶ τοῦ ίστοῦ, ἀλλ' ἀνθίσταται κατὰ τῶν Σειρήνων ἐξ ιδίας δυνάμεως.

"Ο Γάλλος Θεόδωρος Μπανβίλ, ὁ ἀριστοτέχνης καὶ γνωστὸς τοῖς ἀναγνώσταις τῆς Ἔστιας ποιητὴς τοῦ «Μήλου» καὶ τῆς «Συζύγου τοῦ Σωκράτους», ἔξεδοτο ἐπ' ἐσχάτων νεώτατον ἀληγορικὸν ποίημα τὸν Χαλκέα, ἐμπνευσμένον, ὡς τὰ πλεῖστα τῶν ἔργων αὐτοῦ, ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Μυθολογίας.

"Η ὑπόθεσις ἔχει ἐν συνόψει ὡς ἔξι:

"Η Ἀφροδίτη ἀναδύεται τῆς θαλάσσης, καὶ χωρεῖ πρὸς τὸν "Ολύμπον. Ο Ζεύς, βλέπων αὐτὴν τοσοῦτον ὥραίαν, δὲν θέλει νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν χορείαν τῶν θεῶν παρθένος, καὶ παραίνει αὐτὴν νὰ ἐκλέξῃ σύζυγον. Καὶ παρελαύνουσι πρὸ ταύτης μνηστῆρες ἀπαντεῖς οἱ "Ολύμπιοι, ἐκλιπαροῦντες τὴν προτίμησιν αὐτῆς.

— Ἔγω, λέγει ὁ Ζεύς λησμονῶν τὴν "Ηραν, ἀνάσσα θεῶν καὶ θυητῶν διὰ τοῦ κεραυνοῦ, δην μοὶ ἐσφυρηλάτησεν δικλυτοτέχνης "Ηφαιστος.

— Ἔγω, λέγει ὁ Ποσειδῶν, ἔξεγειρω τὰ κύματα διὰ τῆς τριαίνης, ἦν ἐσφυρηλάτησεν δικλυτοτέχνης "Ηφαιστος.

— Ἔγω, λέγει ὁ "Αρης, δαμάζω τοὺς ἔχθρους μου διὰ τῆς λόγγης, ἦν ἐσφυρηλάτησεν δικλυτοτέχνης "Ηφαιστος.

— Ἔγω, λέγει ὁ Ἀπόλλων, καταβέλγω τοὺς ἀνθρώπους διὰ τῆς λύρας, ἦν ἐσφυρηλάτησεν δικλυτοτέχνης "Ηφαιστος.

— Ποῦ εἶνε λοιπόν, ἀποκρίνεται ἡ Ἀφροδίτη, δικαράριος ούτος θεός, εἰς δὲν ὄφείλετε πάντες τὴν δύναμιν;

Καὶ προβαίνει χωλαίνων ὁ "Ηφαιστος, ςγων μεθ' ἔσωτοῦ δρυμάθον περιδεραίων, δακτυλίων καὶ διαδημάτων, ἀτινα ἔχρυσηλάτησεν ἐπὶ τοῦ ἄκμωνος αὐτοῦ διὰ τὴν Ἀφρογένειαν, κινηθεὶς εἰς τοῦτο ὑπὸ τοῦ "Ερωτος. Αἱ χάριτες περιβάλλουσι τὰ κοσμήματα ταῦτα τὴν θεάν, ητίς, πρὸ τῶν λοιπῶν ἀθανάτων, πίπτει οἰονεῖ μαργευθεῖσα, εἰς τὰς δασείας ἀγκάλας τοῦ Χαλκέως.

II.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

"Η γῆ εἶνε μέγα θάστρον, ἐφ' οὗ ἡ αὐτὴ τραγῳδία ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ διαφόρους τιτλους.

"Ἐχετε μὲ τὸ μέρος σας τὴν δικαιοσύνην, διάβιτι ἀποτελεῖ στρατὸν καλόν, δστις ἐπὶ τέλους θά κατακτήσῃ τὸν κόσμον, οὐδὲν δὲ φοβεῖται.

"Η κολακεία εἶναι ἡ δύναμις τῶν μικρῶν.